Advies

Aan Gemeenteraad
Van Afstemmingscomité

Datum 1 september ’15
Onderwerp Advies afstemmingscomité op motie PvdA nav aanbesteding accountantsdiensten

Aanleiding
Maandag 24 augustus stond het programma van eisen voor de aanbesteding van accountantsdiensten ter vaststelling op de raadsagenda. De fractie van de PvdA heeft een motie ingediend over dit agendapunt met een oproep aan het college om:

A. *In het vervolgproces om te komen tot een nieuwe accountant mee te nemen dat deze geen andere (advies)werkzaamheden voor de gemeente Zwolle verricht;*
B. *Na te gaan hoe e.e.a. juridisch is vast te leggen en hierover de raad te informeren.*

Bij de behandeling is het voorstel en de ingediende motie van de agenda afgevoerd. Aan het afstemmingscomité is tegelijkertijd verzocht de consequenties van de inhoud van de motie in beeld te brengen. Op 7 september zal het voorstel over de aanbesteding opnieuw worden geagendeerd.
Hieronder treft u het inhoudelijk advies van het afstemmingscomité aan, voorafgegaan door een inleiding met achtergrondinformatie.

Inleiding
In het programma van eisen aanbesteding worden onder accountantsdiensten de volgende werkzaamheden verstaan:

- Certificerende functie:
  1. Accountantscontrole jaarrekening;
  2. Interim-controle (in voorbereiding op de jaarrekeningcontrole);
  3. Controle van de SISA en IMG bijlagen;
- Natuurlijke adviesfunctie gerelateerd aan de certificerende functie.
- De ondersteunende functie
- Specifieke accountantsverklaringen (deelverklaringen)

Alle (losse) opdrachten die niet gerelateerd zijn aan de certificerende functie en/of niet voortvloeien uit controles voor de certificerende functie (meerwerk) maken geen onderdeel uit van de aanbesteding. Het betreft dan bijvoorbeeld adviezen over specifieke vraagstukken, zoals BTW en Vennootschapsbelasting waarbij op basis van een kwaliteits- en prijsafweging gekozen wordt voor een bepaalde accountant.
In het geval van BTW vraagstukken wordt om redenen van specifieke deskundigheid al jarenlang PWC ingehuurd.
Er worden ongeveer 10 adviesopdrachten per jaar bij accountantskantoren weggezet waarvan het merendeel bij PWC (onze huidige accountant). Meestal betreft het hier BTW vraagstukken. Het bedrag dat met deze 10 adviesopdrachten is gemoeid, bedraagt ca. €. 50.000 per jaar.

Juridisch/aanbestedingsrechtelijk geldt:

- Boven een bedrag van €. 200.000 gelden de Europese aanbestedingsrichtlijnen. Uitsluiting van partijen is niet toegestaan. Tot op heden is dat mede door de hoogte van het bedrag nog nooit voorgekomen.

- Onder een bedrag van €. 200.000 heeft het bestuur de vrije hand om d.m.v. enkelvoudige of meervoudig onderhandse aanbestedingen opdrachten weg te zetten. Keuze van uit te nodigen partijen is vrij. Expliciete uitsluiting van marktpartijen onder deze grens vraagt om een politiek besluit.

Advies afstemmingscomité
Ons advies heeft betrekking op de inhoud van de motie in relatie tot het plan van eisen aanbesteding. Tevens plaatsen we enige procedurele kanttekeningen. Het politieke oordeel wordt gevormd in de raad.

Inhoudelijk:
Wij begrijpen uw zorg dat de gecontracteerde accountant niet in de positie moet komen dat hij zijn eigen adviezen moet beoordelen bij de controle werkzaamheden en principieel is dit ongewenst.
Hierboven zijn de accountantsdiensten in het kader van de controle gedefinieerd. Hiervan uitgaande kan het plan van eisen voor de aanbesteding zonder wijzigingen worden aangenomen.
De motie van de PvdA heeft naar ons oordeel betrekking op de adviezen die buiten het kader van het aan te besteden contract vallen. De praktijk wijst uit dat deze adviesopdrachten een heel divers en specifiek karakter hebben die niet (direct) te relateren vallen aan de controlewerkzaamheden. Deze opdrachten worden nu weggezet op basis van een prijs/kwaliteitsbeoordeling waarbij ook de controlerend accountant partij kan zijn.
Dit alles in overweging nemend, adviseren wij u om, wanneer de strekking van deze motie zou moeten worden geïmplementeerd, het volgende voor te stellen: voor adviesopdrachten niet samenhangend met de controle het basisprincipe te hanteren dat deze niet worden weggezet bij de controlerend accountant. Van dit principe kan worden afgeweken indien daar gegronde redenen voor zijn die dan met name liggen op het gebied van specifieke deskundigheid.
Of dit uitgangspunt bij de aanbesteding een prijsopdrijvende werking heeft is niet goed in te schatten.
Mocht onverhoopt in de toekomst een Europese aanbesteding nodig zijn dan is de controlerend accountant daarvan niet uit te sluiten.

Procedureel:
Bij de, nog te houden, presentaties in het afstemmingscomité door de accountants die zich hebben ingeschreven, zal het te nemen raadsbesluit onder de aandacht worden gebracht.
Teneinde het basisprincipe van de raad kracht bij te zetten adviseren wij de motie in een amendement om te zetten en hiermee een beslispunt toe te voegen.
Als er zwaarwegende argumenten zijn om de controlerend accountant voor een los advies in te schakelen zal dit vooraf aan de raad moeten worden voorgelegd. Om praktische overwegingen kan de raad ervoor kiezen het afstemmingscomité hiermee te belasten.

Datum 1 september 2015

Zoals eerder gesteld, een politiek oordeel over de wenselijkheid van het voorstel van de PvdA laten wij aan de raad over .

Afstemmingscomité,
Frank Futselaar, voorzitter